

KELİMELERİN YOLCULUĞU • FICHE ÉTYMOLOGIQUE

Günlük Hayatın 100 Fransızca Kelimesi

Duş, taksi, bilet, randevu, asansör... Türkçede her gün kullandığın kelimelerin Fransa'dan — ve çok daha eskiden — gelen hikâyesi. TDK kayıtları, doğrulanmış köken zincirleri ve 6 uzun kelime hikâyesiyle.

TAMAMEN ÜCRETSİZ

Bugün kaç Fransızca kelime kullandın?

Sabah **duş** aldın, **pantolon**unu ve **ceket**ini giydin, **asansör**le indin, **otobüse** ya da **taksiye** bindin, işe varınca ilk **randevu**na baktın. Daha kahve molası gelmeden yedi sekiz Fransızca kelime kullandın bile. TDK Güncel Türkçe Sözlük'e göre Türkçede tam **5.731** Fransızca kökenli kelime var.

Bu kitapçıkta bunların günlük hayatta en sık kullanılan 100 tanesini bulacaksın: Fransızcası, TDK anlamı ve — doğrulananlar için — kelimenin yüzyıllar süren yolculuğunu gösteren köken zinciri. Başta da 6 kelimenin uzun hikâyesi var.

Kaynaklar: buradaki her köken bilgisi kaynaklıdır. Köken kayıtları TDK Güncel Türkçe Sözlük'ten (12. baskı); köken zincirleri ve Türkçedeki ilk kayıt tarihleri Nişanyan Sözlük ile Fransa'nın resmî sözlük merkezi CNRTL/TLFi'den tek tek doğrulanmıştır. Kesin olmayan şey, „kesin değildir“ diye yazılır.

Merak ettiğin kelime burada yok mu? 5.731 kelimenin tamamını sitedeki ücretsiz sorgu aracında arayabilirsin: fransizcaogren.net/etimoloji.html

pantolon

Fransızcası: **pantalon**

DOĞRULANDI

FRANSIZCADA İLK	16.-17. yüzyıl (tiyatro karakterinden giysiye)
TÜRKÇEDE İLK	19. yüzyıl – Tanzimat döneminde Batı tarzı giyimle

„Pantolon” aslında bir tiyatro karakterinin adı

Venedik'in koruyucu azizlerinden biri **San Pantaleone**'dir; bu yüzden Venedikliler'e takılan lakaplardan biri de *Pantalone* idi. 16. yüzyılda İtalyan halk tiyatrosu *commedia dell'arte*, dar ve uzun bacak giysisiyle dolaşan cimri Venedikli tüccar karakterine bu adı verdi: **Pantalone**.

Karakterin giysisi o kadar meşhur oldu ki Fransızcada **pantalon** önce karakterin, sonra giysinin adı hâline geldi. Fransız Devrimi'nde soyluların diz üstü *culotte*'una karşı uzun pantolon giyen devrimcilere *sans-culottes* („külotsuzlar") dendi — pantolon bir dönem siyasi bir simgeydi.

Kelime 19. yüzyılda, Tanzimat döneminde Batı tarzı giyimle birlikte Türkçeye girdi ve Türkçe ses düzenine uyup **pantolon** oldu.

San Pantaleone (aziz)

→ Pantalone (tiyatro karakteri)

→ fr. pantalon (giysi)

pantolon (Türkçe, 19. yy)

Kaynaklar: CNRTL/TLFi (pantalon), Nişanyan Sözlük, TDK Güncel Türkçe Sözlük.

kuaför

Fransızcası: **coiffeur**

DOĞRULANDI

FRANSIZCADA İLK	1669 (Widerhold'un Fransızca-Almanca sözlüğü)
TÜRKÇEDE İLK	1929 – Akşam gazetesi: „Kuvafföre gitmenin imkanı yok”

„Kuaför”ün kökünde bir başlık var

Fransızca **coiffeur**, *coiffer* („saçı düzenlemek, başa geçirmek”) fiilinden *-eur* ekiyle türetilmiş: „saç yapan kişi”. Ama fiilin kökündeki **coiffe**, eski Fransızcada başa giyilen örtü ve başlık demektir; Geç Latince *cofia* („başlık, kask”) sözcüğünden gelir, o da bir Germen dilinden alınmıştır. Yani mesleğin adı aslında saçtan değil, başlıktan doğdu.

coiffeur kelimesinin Fransızcada bilinen ilk kaydı 1669: Widerhold'un Fransızca-Almanca sözlüğü.

Türkçedeki ilk kayıt ise 1929'da Akşam gazetesinde: „Kuvafföre gitmenin imkanı yok” — görüldüğü gibi imla henüz oturmamıştı.

Geç Lat. *cofia* (başlık, kask)

→

fr. *coiffe* (başlık)

→

fr. *coiffer* (saç yapmak)

→

fr. *coiffeur* (1669)

→

kuaför (Türkçe, 1929)

Kaynaklar: CNRTL/TLFi (*coiffeur*, *coiffe*), Nişanyan Sözlük, TDK Güncel Türkçe Sözlük.

randevu

Fransızcası: rendez-vous

DOĞRULANDI

FRANSIZCADA İLK	1583–84 (Jean-Édouard Du Monin)
TÜRKÇEDE İLK	1896 – Recaizade Mahmut Ekrem, Araba Sevdası

„Randevu” aslında bir emir cümlesi

Fransızca **rendez-vous**, *se rendre* („bir yere gitmek, varmak”) fiilinin emir kipidir: *Rendez-vous!* = „(kararlaştırılan yere) gidiniz!” Askerlere verilen bu komut, zamanla buluşmanın kendisinin adı oldu. Yani her randevu, kelimenin içinde donmuş küçük bir emir cümlesi taşır.

Kelimenin Fransızcadaki ilk kaydı 1583–84, şair Jean-Édouard Du Monin’de.

Türkçedeki ilk kaydı ise tam yerinde: 1896’da Recaizade Mahmut Ekrem’in *Araba Sevdası* romanında, alafranga özentisi kahramanın ağzında geçer („monşer... randevumuz var”). Kelime Türkçeye bir moda kelimesi olarak girdi, kalıcı oldu.

fr. se rendre (bir yere varmak)

→

Rendez-vous! (emir: gidiniz!)

→

fr. rendez-vous (buluşma, 1583)

→

randevu (Türkçe, 1896)

Kaynaklar: CNRTL/TLFi (rendez-vous), Nişanyan Sözlük, TDK Güncel Türkçe Sözlük.

asansör

Fransızcası: **ascenseur**

DOĞRULANDI

FRANSIZCADA İLK	1867 – Léon Edoux, Paris Dünya Fuarı (tek eski kayıt: 1508, „binici”)
TÜRKÇEDE İLK	1890 – Servet-i Fünun dergisi

„Asansör”e adını 1867 Paris Fuarı verdi

Kök, Latince *ascendere*: „yukarı çıkmak”. **ascenseur** biçimi eski Fransızcada 1508’de bir kez, „ata binen kişi, binici” anlamıyla görülür — sonra yüzyıllarca unutulur.

Kelimeye bugünkü hayatını veren, mühendis **Léon Edoux**’dur: 1867 Paris Dünya Fuarı’nda su basıncıyla çalışan kaldırma makinesini sergilerken ona *ascenseur* adını verdi. Makine fuarın gözde icatlarından oldu; ad da dile yerleşti.

Türkçedeki ilk kayıt 1890, Servet-i Fünun dergisi — yani kelime, icadın adı konduktan sadece 23 yıl sonra İstanbul’daydı.

Lat. *ascendere* (yukarı çıkmak)

fr. *ascenseur* (Léon Edoux, 1867)

asansör (Türkçe, 1890)

Kaynaklar: CNRTL/TLFi (*ascenseur*), Nişanyan Sözlük, TDK Güncel Türkçe Sözlük.

şoför

Fransızcası: chauffeur

DOĞRULANDI

FRANSIZCADA İLK	1680 „körükçü”; 1896 „otomobil sürücüsü” (Le Sport universel illustré)
TÜRKÇEDE İLK	1909 – Ahmed Hamdi („şoför: makine mühendisi”)

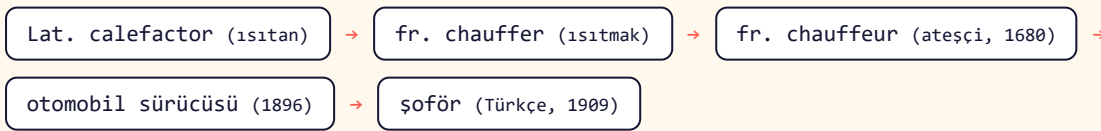
„Şoför” aslında „ateşçi” demek

Fransızca **chauffeur** = *chauffer* („ısıtmak”) + *-eur*: „ısıtan kişi, ateşçi”. Kök, Geç Latince *calefactor*’a dayanır (*calor* „ısı” + *facere* „yapmak”). Kelime 1680’de demirci körüğünü çalıştıran işçiyi, 1834’te lokomotifin kazanına kömür atan ateşçiyi anlatıyordu.

1798’de karanlık bir sayfası da var: Orgères çetesi davasında, kurbanlarının ayaklarını ateşte yakarak paranın yerini söyleten haydutlara *chauffeurs* denmişti.

İlk otomobillerin çoğu buharlıydı; motoru „ısıtan” kişi aracı da sürüyordu. Kelime 1896’da *Le Sport universel illustré* dergisinde ilk kez „otomobil sürücüsü” anlamıyla basıldı.

Türkçede de anlam direksiyona yavaş geçti: 1909’da Ahmed Hamdi’nin listesinde „şoför: makine mühendisi” diye tanımlanır; 1924’te Mehmed Bahaeddin (Toven) sözlüğü hâlâ „buhar kazanının ateşini yakan kimse” der.

Kaynaklar: CNRTL/TLFi (chauffeur), Nişanyan Sözlük, TDK Güncel Türkçe Sözlük.

otobüs

Fransızcası: **autobus**

DOĞRULANDI

FRANSIZCADA İLK	1906 (Petit Larousse); omnibus 19. yüzyıl başı
TÜRKÇEDE İLK	1911 – Ali Seydi'nin lughatı

„Otobüs”ün yarısı Latince bir dil bilgisi eki

19. yüzyılda Fransa'da atlı toplu taşıma arabalarına *voiture omnibus* dendi. Latince **omnibus**, *omnis* („herkes”) kelimesinin çekimli hâlidir: „herkes için”. Yani araba, „herkes için araba”ydı. Zamanla *voiture* düştü, geriye *omnibus* kaldı.

Motorlusu gelince *automobile* ile *omnibus* kaynaştı: **autobus**. Nişanyan, 1905 dolayında ABD'de „automobile omnibus” ifadesine işaret eder; Fransızca *autobus* 1906'da Petit Larousse sözlüğüne girdi.

İşin tuhaf tarafı şu: „otobüs” derken kelimenin anlam taşıyan bütün parçaları düşmüş, elimizde Latince bir çekim eki olan **-bus** kalmıştır. İngilizce *bus* da aynı ekin tek başına kalmış hâlidir — bir dil bilgisi eki, koca bir taşıtın adı olmuştur.

Türkçedeki ilk kayıt 1911, Ali Seydi'nin lughatı.

Lat. omnibus (herkes için)

→

fr. voiture omnibus (atlı araba, 19. yy)

→

fr. autobus (1906)

→

otobüs (Türkçe, 1911)

Kaynaklar: CNRTL/TLFi (autobus, omnibus), Nişanyan Sözlük, TDK Güncel Türkçe Sözlük.

001	doktor docteur	► hekim Lat. docere (öğretmek) → Lat. doctor (öğretmen, hoca) → fr. docteur → doktor
002	kontrol contrôle	► denetleme Lat. rotulus (kâğıt rulosu) → Geç Lat. contra rotulum («karşı rulo»: nüsha kıyası) → fr. contrerolle → contrôle (1367) → kontrol (Türkçe, 1873)
003	polis police	Şehirde kamu düzenini, huzur ve güvenliği sağlayan kuruluş Yun. pólis (kent, kent devleti) → Yun. politeía (devlet düzeni) → Lat. politia → fr. police (kamu düzeni; teşkilat) → polis
004	dolar dollar	Amerika Birleşik Devletleri, Kanada vb. ülkelerin para birimi Alm. Thal (vadi) → Joachimsthaler (gümüş sikke, 1519) → Alm. Thaler (kısaltma) → ing. dollar (1553 daler; ABD 1785) → dolar (Türkçe, 1665 „talar”)
005	alo allô	Telefon konuşmasına başlarken kullanılan bir seslenme sözü Eski ing. ēalā (seslenme ünlemi) → ing. hallo / hello (av ve selam narası) → fr. allô (telefonda, 1880) → alo (Türkçe, 1924)
006	komik comique	Gülme duygusu uyandıran; güldürücü, gülünç Yun. kōmos (kaba eğlence alayı) → Yun. kōmikós → Lat. comicus → fr. comique → komik
007	telefon téléphone	Konuşmaları ileten ve yansıtan düzenek Yun. tēle (uzak) + phōnē (ses) → fr. téléphone (1834, François Sudré) → telefon
008	dans danse	Müziğin temposuna uyularak yapılan ve estetik değer taşıyan düzenli vücut hareketleri; raks Germence *dintjan (sallanmak) → fr. danser (dans etmek) → fr. danse → dans
009	milyon million	Bin kere bin, 1.000.000 Lat./İt. mille (bin) → İt. milione («koca bin») → fr. million (1266) → milyon (Türkçe, 1665)
010	normal normal	Alışılmış olan; olağan Lat. norma (gönye) → Lat. normalis (gönyeye uygun) → fr. normal (kurallı → olağan) → normal (Türkçe, 1919)
011	pardon pardon	"Özür dilerim, affedersiniz" anlamlarında kullanılan bir söz Lat. donare (bağışlamak) → Geç Lat. perdonare → fr. pardonner (affetmek) → fr. pardon (af) → pardon
012	şans chance	Bir kimsenin bilgi ve emeğinden çok rastlantı sonucu elde ettiği elverişli durum; baht Lat. cadere (düşmek) → Lat. cadentia (payına düşme, kismetine çıkma) → fr. chance (rastlantı, talih) → şans
013	frank franc	Fransa, İsviçre, Belçika vb. ülkelerin para birimi Frank kavim adı → Lat. Francorum Rex („Frankların kralı”, sikkedeki ibare) → fr. franc → frank
014	mesaj message	Bir devlet büyüğünün, bir sorumlunun belirli bir olay veya durum dolayısıyla ilgililere... Lat. mittere (göndermek) → Geç Lat. missaticum (gönderilen şey) → fr. message → mesaj

021	müzik musique	Birtakım duygu ve düşünceleri belli kurallar çerçevesinde uyumlu seslerle anlatma sanatı;... Yun. Moûsa (esin perisi) → Yun. mousiké (Mousa'ların sanatı) → fr. musique → müzik
022	patron patron	Bir ticaret veya sanayi kurumunun sahibi, başı Lat. pater (baba) → Geç Lat. patronus (koruyucu) → fr. patron (aziz → kaptan → işveren) → patron (Türkçe, 1680 „patrun”)
023	süper super	Nitelik, nicelik ve derece bakımından üstün olan Lat. super (üstünde) → fr./ing. super → süper
024	park parc	Bir yerleşme merkezinde halkın gezip hava alması için düzenlenmiş ağaçlı ve çiçekli bahçe Eski ing. parrook (çevrili çayır) → fr. parc / ing. park → park
025	şef chef	Yetki ve sorumluluğu olan, yöneten kimse Lat. caput (baş) → Geç Lat. *capo → fr. chef (baş, önder) → şef
026	Amerikan américain	Amerikalılara özgü olan Amerigo Vespucci (kâşif) → America (1507, Waldseemüller haritası) → fr. américain → Amerikan
027	ray rail	Tren, tramvay vb. taşıtlarda tekerleklerin üzerinde hareket ettiği demirden yol Lat. regula (cetvel, kural) → Eski fr. reille (cetvel, çubuk) → ing. rail → fr. rail → ray
028	grup groupe	Birbirine benzer veya aynı cinsten olan şeylerin oluşturduğu bütün; küme, takım Germence *kroppo- (yağın, küme) → İt. gruppo → fr. groupe → grup
029	plan plan	Bir işin, bir eserin gerçekleştirilmesi, bir konunun yolunda yürümesi için uyulması... Lat. planta (ayak tabanı) → İt. pianta (taban; mimari taslak) → fr. plan → plan
030	sürpriz surprise	Beklenmeyen ve insanı şaşırtarak sevindiren veya üzen olay, beklenmedik durum; şaşırtı fr. prendre (tutmak, almak) → fr. surprendre (gafil avlamak, 12. yy) → fr. surprise (baskın → hoş beklenmedik) → sürpriz (Türkçe, ~1900)
031	avukat avocat	Hak ve yasa işlerinde isteyenlere yol göstermeyi, mahkemelerde, devlet dairelerinde... Lat. vocare (çağırma) → Lat. advocatus (mahkemeye çağrılan) → İt. avvocato (savunucu) → avukat (Türkçe, 1869)
032	profesör professeur	Yükseköğretim kuruluşlarında en üst aşamada olan öğretim üyesi Lat. fari (söylemek) → Lat. profiteri (açıkça beyan etmek) → Lat. professor → fr. professeur → profesör
033	Alman Allemand	Almanya'da yaşayan, Cermen soyundan halk veya bu halkın soyundan olan kimse Germence *all- (tüm) + *manniz (insan) → Alamanni kavim adı («tüm insanlar») → fr. allemand → Alman
034	not note	Bir şeyi hatırlamak için yazılan kısa yazı Lat. (g)noscere (bilmek) → Lat. nota (işaret) → fr./ing. note → not

041	enerji énergie	Maddede var olan ve ısı, ışık biçiminde ortaya çıkan güç; erke Yun. érgon (iş) → Yun. énergeia (iş görme gücü) → fr. énergie → enerji
042	prenses princesse	Hükümdar ailesinden olan kadın veya kızlara verilen ünvan Geç Lat. principessa → fr. princesse → prenses
043	otel hôtel	Yolcu ve turistlere geceleme, konaklama imkânı sağlamak amacıyla kurulmuş işletme Lat. hospes (konuk ağırlayan) → Geç Lat. hospitale (yolcu barınağı) → Eski fr. hostel → fr. hôtel (konukevi) → otel
044	Fransız français	Fransa'da yaşayan halk ve bu halkın soyundan olan kimse; Fransalı Frank kavmi → Geç Lat. Francia (Frank ülkesi) → Geç Lat. franciscus → franzés → Fransız
045	kilo kilo	► kilogram fr. kilogramme → fr. kilo (kısaltma) → kilo
046	sosyal social	► toplumsal Lat. socius (yoldaş) → Lat. socialis → fr./ing. social → sosyal
047	kredi crédit	Borç ödemede güvenilir olma durumu *kred-d ^{heh} ₁ - (Hint-Avrupa: «kalp koymak») → Lat. credere (güvenmek, inanmak) → Lat. creditum (emanet) → fr. crédit (itibar, 1489) → kredi (Türkçe, 1870)
048	kamera caméra	Görüntülerin filme alınmasını sağlayan alet; alıcı Yun. kamára (tonozlu oda) → Lat. camera obscura («karanlık oda») → ing. camera → kamera
049	elektrik électrique	Maddenin elektron, pozitron, proton vb. parçacıklarının hareketleriyle ortaya çıkan enerji... Yun. élektron (kehribar) → Lat. vis electrica («kehribar gücü», 1600) → fr. électrique (1678) → elektrik (Türkçe, 1792)
050	madam madame	Fransa'da evli kadınlara verilen san; madama fr. ma (benim) + fr. dame (hanım) → fr. madame («hanımefendim») → madam
051	televizyon télévision	Vericiden iletilen dalgaların görüntü ve ses olarak görünmesini ve duyulmasını sağlayan... Yun. têlos (uzak) + Lat. visio (görme) → fr. télévision / ing. television («uzak-görüş») → televizyon
052	teknik technique	Bir sanat, bir bilim, bir meslek dalında kullanılan yöntemlerin hepsi Yun. téxne (ustalık, zanaat) → fr. technique → teknik
053	tren train	Demir yolunda yolcu ve yük taşımakta kullanılan, bir veya birkaç lokomotif tarafından... Lat. trahere (çekmek) → fr. traîner (sürüklemek) → ing. train (katar, 1820'ler) → fr. train → tren
054	taksi taxi	Belirli bir ücret karşılığı yolcu taşıyan, taksimetresi olan otomobil Yun. tassô (vergi koymak) → Lat. taxare (değer biçmek) → fr. taxe (ücret) → fr. taximètre (ücret sayacı) → fr. taxi (1907) → taksi (Türkçe, 1929)

061	romantik romantique	Davranışlarında duygu ve coşkunun aşırı ölçüde etkisi bulunan fr. romance (halk dilinde anlatı, şarkı) → fr. romantique → romantik
062	onur honneur	İnsanın kendine karşı duyduğu saygı; alıcenaplık Lat. honos, honor- (şeref, itibar) → fr. honneur (10. yüzyıldan beri) → onör / onur (Türkçe, 1851) → onur (1934: „öz Türkçe” diye benimsendi)
063	prens prince	Hükümdar ailesinden olan erkeklere verilen ünvan Lat. primus (ilk) + capere (almak) → Lat. princeps («ilk sırayı alan») → fr. prince → prens
064	federal fédéral	Federasyon durumunda birleşmiş olan Lat. foedus (ant, ittifak) → Lat. foederatio (antlaşma birliği) → fr. fédéral → federal
065	mil mille	Karada 1609, denizde 1852 metre olarak kabul edilen bir uzaklık ölçü birimi Lat. mille passus («bin adım») → Lat. milia → Aramice → Ar. mīl → mil
066	kilometre kilomètre	1.000 metrelik uzunluk ölçü birimi (km) fr. kilo- («bin») + mètre (ölçü) → fr. kilomètre → kilometre
067	bas basse	En kalın erkek sesi; basso Geç Lat. bassus (alçak) → İt. basso (alçak; pes ses) → fr. basse → bas
068	tip type	Aynı cinsten bütün varlıkların veya nesnelerin temel özelliklerini büyük ölçüde kendinde... Yun. týptō (vurmak) → Yun. týpos (vuruş izi, damga) → fr. type → tip
069	randevu rendez-vous	Belli bir saatte, belli bir yerde iki veya daha çok kişi arasında kararlaştırılan buluşma;... fr. se rendre (bir yere varmak) → Rendez-vous! (emir: gidiniz!) → fr. rendez-vous (buluşma, 1583) → randevu (Türkçe, 1896)
070	şok choc	Ani bir değişiklik sonucunda ortaya çıkan şaşkınlık ing. shock → fr. choc → şok
071	komiser commissaire	Güvenlik teşkilatının meslek aşamaları içinde yer alan, il, ilçe veya bucaklarda... Lat. committere (görevlendirmek) → Geç Lat. commissarius (görevli) → İt. commissario / fr. commissaire → komiser
072	doktora doctorat	Bir fakülte veya yüksekokulu bitirdikten sonra o bilim dalında sınav ve bilimsel bir... Lat. doctor (öğreten) → Geç Lat. doctoratus → fr. doctorat → doktora
073	duş douche	Temizlik veya tedavi amacıyla suyu yüksekten üzerine doğru püskürtme yoluyla yıkanma Lat. ducere (sevk etmek) → Geç Lat. ductio (suyu iletme) → İt. doccia (boru; su huzmesi, 1499) → fr. douche (1584) → duş (Türkçe, 1892)
074	kart carte	Düzgün kesilmiş ince karton parçası Yun. χάρτης (papirüs yaprağı) → Lat. charta → fr. carte → kart
075	bilet billet	Para ile alınan ve konser, sinema, tiyatro, müze, spor müsabakası vb. eğlence yerlerine... Geç Lat. billa (kase, vaza) → fr. billa → fr. billet (kavala, kase satı) →

081	trafik trafic	Ulaşım yollarının yayalar ve her türlü taşıt tarafından kullanılması; gidiş geliş,... İt. traffico (ticaret; mal taşıma) → fr. trafic → trafik
082	maç match	► karşılaşma Germence *ge-makjon («eş yapılmış») → Eski ing. gemaecca (eş, denk) → ing. match (denk rakip; karşılaşma) → maç
083	garanti garantie	► güvence Germence *waran (korumak, gözetmek) → fr. garant (kefil) → fr. garantir → fr. garantie → garanti
084	Japon japon	Japonya'da yaşayan halk veya bu halkın soyundan olan kimse
085	bar bar	Hava basıncı birimi Lat. barra (çubuk, engel) → fr. barre (çubuk) → ing. bar (tezgâh çubuğu → meyhane) → bar (Türkçe, 1891)
086	seri série	► dizi Lat. serere (dizmek, sıralamak) → Lat. series (dizi) → fr. série → seri
087	motor moteur	Herhangi bir enerjiyi mekanik enerjiye dönüştüren düzenek Lat. movere (hareket ettirmek) → Lat. motor (hareket ettiren) → fr. moteur → motor
088	Helen hellène	Yunan uygarlığının MÖ 323 ile MÖ 146 yılları arasındaki döneminde yaşamış olan halk Yun. ἑλλήν (Yunan) → fr. hellène → Helen
089	risk risque	Zarara uğrama tehlikesi; riziko Ar. rizk (?) (rızk – güçlü ihtimal) → İt. risco / rischio (sigorta hasarı, ~1260) → fr. risque / ing. risk (1578) → risk (Türkçe, 1932)
090	alkol alcool	Bira, şarap vb. sıvıların veya pancar, patates nişastasının şekere dönüştürülmesi sonucu... Ar. al-kuhl (göz sürmesi) → İsp. alcohol (ince toz) → fr. alcool (damıtılmış öz, 1612) → alkol (Türkçe, 1873)
091	benzin benzine	Petrolün damıtılması ile elde edilen, özgül ağırlığı yaklaşık 0,65 olan, renksiz, uçucu,... Alm. Benzoessäure (benzoik asit) → Alm. Benzin (1830, kimyacı Mitscherlich) → fr. benzine → benzin
092	paket paquet	İçinde bir veya birçok şey bulunan, kâğıda sarılarak veya kutuya konularak bağlanmış, elde... Eski fr. pacque (torba, denk) → fr. paquet (küçük denk) → paket
093	manyak maniaque	Mani hastalığına yakalanmış (kimse) Yun. mánia (delilik, taşkınlık) → Yun. maniakós → fr. maniaque → manyak
094	tuvalet toilette	İnsanın dışkıyla idrarını boşalttığı yer; abdesthane, aralık, ayakyolu, yüznumara, hacet... fr. toile (bez) → fr. toilette (küçük bez, 1352) → giyim → oda → hela (örtmece zinciri) → tuvalet (Türkçe, 1851-1929)

Yolculuk devam ediyor

Kelime hikâyeleri her hafta büyüyor: yeni doğrulanan her kelime siteye ve sorgu aracına ekleniyor. Hepsi ücretsiz, hepsi kaynaklı.

Kelime sorgu aracı (5.731 kelime): fransizcaogren.net/etimoloji.html

Uzun kelime hikâyeleri: fransizcaogren.net — Etimoloji bölümü, „yazılmış hikâyeler”

Instagram’da haftanın kelimesi: instagram.com/fransizcaogren.avectahsin

Ücretsiz Fransızca–Türkçe sözlük (Tahsin Saraç): ledanube.com.tr

Hazırlayan: Tahsin — fransizcaogren.net · Bu kitapçık ücretsizdir, dilediğin gibi paylaşabilirsin.

Kaynaklar: TDK Güncel Türkçe Sözlük (12. baskı), Nişanyan Sözlük, CNRTL/TLFi.